

Szerkesztési iroda
Sepsi Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületé-
ben, hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A „Háromszéki házipar-agylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen laphteten-
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 ks.
Nyilttér sora 15 kr.

A sepsiszentgyörgyi kiállítás.

(Háromszékmegye t. gazdájának ajánlva.)

III.

Egy ilyen tárlat a keletdőséget mozdítja elő; gyakran távolból hozzák, a mi közvetlen szomszédunkban van és épen azért a kereskedőre nézve mindenesetre jelentőséggel bír.

A hogy az ügy ma áll, kétségtől a közgazdátás is közre fog működni: felvilágosítás, reabszorbálással fogják az illetőket ösztönözni. Az erd. gazd. egyletnek is szép szerep jutott: buzdítsa az állat, gyümölcs- bor stb. kiállításait. A birtokos urak reméljük, jó példával fognak előjárni és a mi csak arra való, kiállítani fogják nemcsak, de azonnal be is jelenteni. E jelentés másokat is arra fog bátorítani: mert ha a tárlat nem jönne létre, vagy gyengén sikerülne, akkor annak nem a rossz termés, nem a kedvezőtlen viszonyok, hanem csakis — engedelmet kérek, ha nyiltan kimondom — saját tétlenségünk lenne az oka.

De fel is kell fejtünk, hogy miért nem haladott ezen vidék, — mely tán az egész hazában a legjobb talajjal bír és hol a földet bizonyosan a legnagyobb szorgalommal művelik — annyira előre, mint kívánatos volna?

Erről a lakosság nem tehet, ők a legszorgalmasabbak az egész országban.

Egyszerűen az a baj, hogy Háromszéken sincs ipar, e nélkül pedig a mezei gazdaság nem fejlődhetik. Az ipart azonban nem lehet csak úgy könyvnyű szerrel előteremteni, azt sem újság ciklik, sem szónoklat, sem bizottsági határozat, sem más phrazis létre nem hozza.

A termelés legfontosabb ösztönét a szükséglet képezi: csak ha az ember a nélkülözhetlennel bír, gondolhat arra, hogy a nélkülözhetőt is megszerze, az — sít venia verbo — nélkülözhetőbb és legnélkülözhetőbből pedig csak akkor lehet szó, ha a két első fedezve van, mert a termelés

csak ott növekedhetik, a hol a szükségletek gyarapodnak, a termelés és fogyasztás egyenletes fejlődése pedig a nemzetgazdasági felvirágzásnak egyik leglényegesebb feltétele.

Eddig el lett mulasztva ez országgrszben a jevitott mezőgazdaság alapját megadni, mert még a szabad tulajdon sincs gyakorlatilag életbe léptetve s az ósdi községi háromnyomású gazdálkodás mellett sem többszörös termelés, sem fokozott fogyasztás nem jöhet létre.

A falu népe tulajdonképeni felesleget nem termel, hanem a középkor módjára szükségleteit maga állítja elő, termékeit nagybörára maga fogyasztja el, — miképen fejlődtek ilyen körülmények között kereskedelem, tudomány és művészet?

Mivel szegényebb egy ember, annál nagyobb jövedelméből azon összeg, melyet a teljesen nélkülözhetlen szükségletekre adni kénytelen.

Belgiumban és Szászországban egy munkás család jövedelmének 95%-át adja ki táplálék, ruházat, tüzelés, világítás és szerszámra, középosztályu család 90%-ot, a tehetősebb pedig 85%-ot. Ellenben nevelés és oktatásra, közbiztonságra, egészségügyre és személyes szolgáltatásokra a munkás család jövedelméből 5%, a középosztályoséból 10%, és a tehetősebbé 15% jut.

Csakis a jövedelem növekedésével, növekednek a kulturális szükségletek és kiadások is.

A legtöbb kéz nálunk avval foglalkozik, hogy élelmet hiányosan vitt mezei gazdálkodással igyekszik megkeresni, épen azért nincs iparunk sem; mindez pedig onnan van, mert a mezőgazdaság fejlődési képességének még alapját sem adták meg.

Az ipar nem juthat virágzásra, míg — eltekintve a népesség szaporodásától — a javított föld, művelés tiszta jövedelméből tetemes töké fenn nem marad a kézmű- és gyáripar megalapítására, a nélkül, hogy ez által a mezei gazdálkodásra szük-

séges pénzkészlet csorbát szenvedne.

Míg iparosaink törőkbuzatermelők lesznek, ipari haladásra nem is gondolhatunk.

De bár kedvezőtlenek viszonyaink, egyszóval sem mondhatjuk, hogy azok meg ne javulhatnának hiszen ez nagy részt egyedül rajtunk áll.

Ragadjuk meg a kínálkozó alkalmat, tegyünk a sepsiszentgyörgyi tárlatért, a mit csak lehet; állítsunk ki mindent, a mi arra való s ha lenne is itt-ott hézag, jövőre bizonyosan be lesz töltve iárlatunk tanúságos lesz arra nézve is, a mit most még nem tartalmazhat!

Ha jól körütekintünk, eleget találunk a mi a kiállításra érdemes, a minek segélyével termésünknek nem épen szégyenletes képét lehet bemutatni.

Mindenekelőtt ne halasszuk szándékunkat az utolsó napokra, mert akkor a mi dolgunk, valamint a rendezőké annyira összegyűl, hogy a felhalmozott anyaggal bírnai nem fogunk.

Szeptember 15-én lejár a bejelentési határidő szeptember 30-ára be kell küldeni a tárgyakat az állatokat október hó 2-ára) tartásuk ezeket jól emlékkünkben és legyünk ez egyszer — pontosak.

Gr. Schweinitz Gyula.

Manteuffel altábornagyot elutasítása előtt Vilmos császár kihallgatáson fogadta. Az altábornagy Varsóban tartózkodásának ideje egészen attól függ, hogy az orosz cár körül milyen lesz a — dörgés. Azt írják ugyan Berlinből, hogy az altábornagy részt fog venni a roppant mérvben tartandó őszi hadgyakorlatokon Németországban, de ez még nem bizonyos.

A Novibazárba való vonulás véglegesen el van határozva; a csapatok legkésőbb egy hét múlva átlépik a határt. Parancsnok Kőnig altábornagy lesz.

T a f f e g r o f n a k következő nyilatkozatát közli a „Pester Correspondenz”: . . . A magyar

TÁRCA.

Mutatvány

e Székely-Mikó tanoda utolsó tíz évi történetéből.

(Az 1879. aug. 25 és következő napjain tartott tanári értekezleten felolvasta Görög István igazgató tanár.)

Az első és nagy veszteség, mely érte tanodánkat e tíz év alatt Zathureczky István gondnok halála volt 1871-ben ki 1859 óta volt iskolánk gondnoka.

A második és nagyobb volt Gödri Ferencz, sepsi egyházmegyei esperes, sepsiszentgyörgyi nyugalmazott lelkész, s iskolánk egyházi részéről gondnoka — elvesztése. . . . En nem voltam közvetlen szemlélője működésének, tetteinek, de a mennyire írott okmányokból olvasni lehet, látom, hogy egy Háromszéken felállítandó gymnasium ügye mellett lelkesebben nem buzgálkodott s felállítás után nem érdeklődött iránta életében senki. Fáj kimondanom, hogy a kinek nevével találkozott az életében tartott gyűlések könyveinek majd mindenik lapján, s mindenik így kezdődik:

„Elnök ur a gyűlést az iskola-ügy iránt lelkesítő szép beszéddel megnyitotta” (de a mely szép beszédek közül egy sincs beírva) annak nevével nem találunk meg az egyházközség jegyzőkönyvében — halála után — csupán egy helyen, 1871. jun. 5-iki gyűlés jökönyvének 10. sz. a., mely szerint: a mult gyűlés 6-ik pontja alatti megbízatás folytán felszólított sepsi esperes Csizsér Gábor urat, volt elnök Gödri Ferencz életrajzának beadására, ki erre kijelenti, hogy az adatok egy részét csak az nap kapta kézhez, s így teljes munkát nem adhat be. . . . és nem találunk jegyzőkönyvében azon intézetnek, melynek

főállításában, s azután fentartásában oly szép szerepe vala.

Megtaláltam rövid életrajzát az 1871-iki közszent zsinat jegyzőkönyvében, melyben a gondnokra vonatkozó rész ez:

„Azonban életének éshivatalos működésének fénypontja s részére az utókor kegyeletét és háláját örökre biztosító korszak volt az, midőn úgy működött mint a Rikán belőli egyház közönség elnöke s egyzersmind az iskola igazg. testület tagja a sepsiszentgyörgyi, most már isten kegyelméből virágzó köznevelőintézetnél.”

Mint egy áldásos év őszi napjaiban érleli a legbecsebb és állandóbb gyümölcsöket: úgy az ő folytonos munkásságban folyt szép hosszú élete is utolsó őszi évszakában termette a legbecsebb s örök emléket érdemlő nemes tetteket; mert a sepsiszentgyörgyi köznevelőintézetnek a kezdet nehézségeivel megküzdő szervezete, sőt már virágzó jóllétének indult élete soha el nem nemitható hangon fogja hirdetni az évek és gondok sulya alatt ugyan megtört, de az iskola mellett lángbuzgalomban soha egy percig sem lankadt derék férfiu érdemét. 1870 június 27-én, az új iskola alapkövé ünnepélyes letételén összegyűlt fényes gyülekezet előtt bevégzte legutolsó nyilvános helybeli papi szolgálatát hatvnyadalm mint egy buzgó főhász emelkedvén fel istenhez azon iskoláért, melyet ő oly forró szeretett. . . . Nem sokkal ezután 1871 márc. 12-én bevégzte tetteiben gazdag, hosszúra nyúlt de soha meg nem unt, áldást hozó szép életét. Emléke áldva lesz, míg nemz sivekben helye lesz a kegyeletes magatartásának.

A harmadik és legnagyobb hidvégi gr. Mikó Imre elvesztése 1876 szept. 16-án. Mindnyajunkat megdöbbentett halálának híre, megdöbbentve álltunk körül koporsóját és sirját, s bizony megdöbbent ma e veszteségnek csak fölemlítése is.

Jól tudom nem kívánják, hogy én föl soroljam életét, tetteit, érdemeit, más alkalom s más tetszés kell ahhoz. Tanodánk előjárására

megtett akkor mindent, a hála, kegyelet és tisztelet kifejezésére, mit tennie kellett, illet és tehetett.

Képviseltette magát a temetésen, a küldöttök babérkoszorút tettek koporsójára, mely a többivel együtt ép úgy elhervadt, mint hervadhatatlan az az egy, melyet önmaga fűzött homloka körül, életében érdemeiből.

Továbbá 1876. nov. 26-án hidvégi gr. Mikó Imre emlékének megörökítésére rendkívüli előjárósági gyűlést tartott, melyben mltsz. Székely G. főgondnok ur elnökölt alatt jelen voltak:

- a) a gondnoki kar teljes számban;
- b) főt. Nagy Péter püspök ur, mint az áll. ig. tanács képviselője;
- c) a kollegiumok és egyházmegyék nagy része, a városi tanács és egyháztanácsnak képviselői és diszes hallgatóság.

E gyászlap legzsebb lapja előlj. gyűléseink jegyzőkönyvének, elhalt nagy halottja iránti hálás kegyeletnek, vagy érdemei megörökítésének ily meghatározó és igazán lélekemelő kifejezése által. Ugyanis az elnöki mély érzéssel irt és elmondott beszéd után a következő határozat hozott: — melyet csak kivonatban közölhetek. —

Tanodai előjáróságnak tekintve, hogy hidvégi gr. Mikó Imre hazánk és nemzetünk, az erdélyi ev. ref. egyház kerület, az összes székely nemzet s főleg Háromszék mint szülőföld: anyagi és szellemi előhaladásának felvirágzásáról mindig kiváló ismerettel gondolkodott.

Tekintve, hogy mint tanodánk főgondnoka nemcsak az alapítók közt tüntette ki magát elsőnek, de annak második nagy alapítója lett; mert ugyanis megalapításakor 1856-ban 2000 ft. alapítványt tett; peccsényomót csináltatott, az új épület tervrajzát saját költségén elkészíttette, s készpénzben ismét 1500 ftot ajándékozott.

(Vége következik.)

hírlapoknak a lajtáninenni választások eredmények? Ha nem tudná: mi felhívjuk figyelmét a brassói német tannyelvű evangélikus gimnáziumra. — Ezen tanoda által kiállított bizonyítványt láttunk többet, a melyben a „Magyarische Sprache“ székpen ki van huzva a tantárgyak sorozatából és a növendék ezen tantárgyból nem kapott előmeneti osztályzatot. Így gondoskodnak a jó szász atyafiak, hogy lehetetlenül tegyék azt, hogy az ő tanodájuk növendéke valamelyik magyar iskolánkba átjöhessen. Mert ha két-három éven át nem tanul náluk valamely tanuló egy szó magyarnyelvtant sem, hogy folytathassa tovább a mi magyar ajkú iskoláinkban tanulói pályáját? Arról természetesen — az ő cirkuspektussjuknál fogva — szó sem lehet, hogy német ajkú hozzánk jöven, sikeresen tanulhasson tovább; de ez hagyján; nekünk csak az fáj, hogy ha valamelyik magyarajkú tanuló az ő iskolájukba vetődik, az elvágta a hidat hátra mögött, hogy valaha magyarajkú iskolába térjen vissza. Így respektálják a jó szomszédok az országos törvényt. Mi szorgalmasan tanítjuk középtanodáinkban a német nyelvtant és irodalmat: ők lábbal tiporják az országos törvényt — és jajgatnak, lázitanak, hogy mi magyarizálni akarjuk őket. Ez az ő fogalmuk szerint az osztó igazság, ez a testvériség, hazafiság.

Extra-Wurst!

Értesítés.

Miután f. évi október 7-én a fogarasi m. kir. állami ménes lovaiból Brassóban árverés fog tartatni, ennél fogva a brassói kereskedelmi s iparkamara szíves közreműködésével ugyancsak Brassóban kisebb mértékű kiállítás rendeztetik lovaglószerke- és patkózási szerszámokból a célból, hogy a lovaglással és szekerezéssel egybekötött iparnak nagyobb lendület adassék.

A kiállítás maga a helybeli lövészgyűlést egyik termében tartatik meg, mely e célra készséggel felajánlatott és október 7-én kezdődik meg.

A kiállítás jövedelme egy Brassóban felállítandó délkeleti erdélyi iparmúzeum javára van szárvá.

A bejelentések szept. hó 20-ig a brassói kereskedelmi s iparkamarához intézendők.

Kiállíthatók a következő tárgyak:

1. Szőlő és jól készített cizvil lovaglószerke- és patkózási szerszámok teljesen felszerelt kantárok stb.
2. Trenzik és vadászkantrók.
3. Cizvil nyeregek.
4. Teljes katonai szerszámok, minden hozzátartozóval, nyeregek stbivel.
5. Lövészakadémia négyes fogathoz.
6. Szerszámok két lóra.
7. Egyszerű, erős és olcsó istálló-i kötőfékek.
8. Elegans, de egyszerű négyes ostor.
9. Elegans, de egyszerű ostor 2 lóra.
10. Hajtó ostorok.
11. Lovaglós ostorok.
12. Terhelők.
13. Lópatkórczok.
14. Katonai lópatkórczok.
15. Gyapjú lótakarók.
16. Takarók nyereg alá.
17. Egernyuha kelmék.
18. Búndák s prémek szánkázáshoz és szekerezéshez.
19. Kesztyűk szekerezéshez.

Nagyon kérjük a t. cz. kiállítókat, hogy ne állítsanak ki olyan tárgyakat, melyek csupán kiállításra készültek, hanem olyanokat, a minőket jól és olcsón mindig készíthetnek s a mennyiben csak lehet: honi anyagból.

A magyar kir. földmívelés-, ipar- s kereskedelmi miniszter az ő nagyméltósága a lovaglószerke- és patkózási szerszámkiállításra jutalmakra és dícsőre oklevelekre 50 drb. 10 frankos aranyat volt kegyesen engedélyezni.

A patkózási kiállításban kiállíthatók jól készített nyári és téli patkók és patkószegek, valamint minden a patkózáshoz tartozó szerszám.

A patkózási szintén jutalmak osztanak ki. Ha a helyiség engedni fogja, kikészített bört is lehet kiállítani s szekérgyártóknak rendelkezésre áll arra alkalmasnak ígérkező helyen készen levő jó szereket kiállíthatni.

A jutalmak odaítélésénél első sorban az olcsóság jön tekintetbe, mert fő cél az, hogy Oláhország számára piacot teremtsünk s azt magunknak biztosítsuk, tehát, hogy az iparnak finomabb tárgyakra nézt is tartós piacot szerezzünk.

A fent jelzett tárgyak elkészítésére négy hét tökéletesen elegendő. Megjegyezzük még, hogy azon uraknak, kik az október 7-iki árverésan lovakat vásárolnak, bizonyára szerszámokra is van szükségük, hogy lovakat az elszállításra vagy használatra felszerelhessék; épen ide ajánlatos tehát a jó és olcsó portéka, mely az iparnak hírnevet szerezni van hivatva.

A rendező bizottságban az iparos egylet tagjai is részt vehetnek; a bíráló bizottság tagjainak névsora később fog közöltetni.

A kiállításra szánt tárgyak ezen megjelöléssel „A brassói iparos egyletnek. Kiállítási tárgy a brassói lovaglószerke- és patkózási szerszámkiállításra, Hessheimer I. L. és A. cégnek Brassóban küldendő, mely cég a tárgyak szállítását az indóházról a kiállítási helységig szíves volt elvállalni.

A kiállítás megvásárolt tárgyak árösszege az iparos egyletnek fizetendő ki, mely ezen összeget a t. cz. kiállítóknak készpénzzel megküldi. Ha a beküldendő tárgyak szállítási díja kedvezményben fog részesülhetni, később az is tudatva lesz.

Mint hogy a fogarasi ménes lovai a jövő évben jörszt Kolozsvárra fognak elárvazetenni, ennél fogva ezen kiállítás Kolozsvárra nagyobb mértékben fog ismételteni; ez idő szerint Brassóban csak kisebb mértékben rendezetik.

A kiállítandó tárgyak a t. cz. kiállító cizmeivel ellátandók s egyúttal a cizk árával is megjelölendő.

A cizkek árait lehetőleg mérsékeltre kérjük szabni.

Mindenemű tudakozódások a brassói kereskedelmi s iparkamarához intézendők.

Brassó, 1879. aug. 23-én.

A rendező bizottság.

CSARNOK.

Balassa Bálint ismeretlen költeménye.

Az 1874-ben Radványon a Deák Farkas által felfedezett Balassa Bálint költeményeit kiadta a Történelmi társulat, Sziládi Aron kitűnő jegyzetével a jelen évben; az itt bemutatott költemény másolva van egy eddig teljesen ismeretlen codexből, melyet Révay Lajos bocsátott Szabó Károly egyetemi tanár bűvárlata alá. E codex a 17. században íratott valamelyik Vásárhelyi család tag által. Ebben Szabó Károly Balassának több ismeretlen költeményét fedezte fel, s három közülük a marosvásárhelyi nagygyűlésen e hó 23-án remek méltató sorok kíséretében felolvastott. Ezek közül egyet itt adunk; a codexet a bűvárló tudós „Vásárhelyi codexnek“ nevezte el; e jó karban levő kézirat 366 oldalra terjed.

A költemény így hangzik:

Egy szép táncot jökdém-ből s ő szerelmem
küldek,

Kit gyakorta én magamban te rólad éneklek,
Tánczolok veled, örülök,
Nagyon tetszik, hogy röpülök —
Nagyon boldogan élek.

Boldog vagyok, mert hogy szeretsz; még
boldogabb lennék
Ez ujonnan szerzett táncban ha ketten me-
hetnénk.

Veled együtt ha lehetnék

Együtt táncba mennék.

Boldog szemek, kik ezt látják, lábak, kik ezt
röpiák,

Fehér színű szép sarukat, sarkok, kik hor-
dozzák.

Keskeny derekát kik fogják,

Gyenge karját tapogatták,

Ugy az mint akarják.

Mert én szemem szemekkel szépen üsmérkedik
Kézem akkor kezeidnek szépen hízlekedik;
Táncba lábam kedveskedik,
Ezek, mert akkor azt vélik:
Hejában nem esik.

Nem csudálom szép táncodat, ifjak, ha ki
vánják,

Azt csudálom éjjel nappal aggok el nem unják.

Mertem őket, mert jól tudják

Aggok igrigye mért bántják:

Sok gonosszal szólják.

Az vén ember ifjak tánczát házában ha érti,

Feleségét, mint jászolban kuvasz szemét őrti

Nem szeretem szemmel nézni

Ifjak, mint igrigye előzi

De mi haszna vésti?

Táncban orcázd pirulása, mint róza nyílása,

Ajknak mosolygása, mint ég villámlása,

Tagjaidnak hordozása,

Mint vizeknek szép folyása,

Csendes elmúlása.

Csodálatos szép térdeknek ékesen hajlása,

Mint angyalnak még régenten földre leszállása,

Kézhez magát szép adása —

Nyárban, mint szőlő nyílása

Neki ujlása.

Sebes sólyom jó kedvében magát mint mu-
tatja,

Repül vigan, de szárnyait veszten szépen
tartja:

S tánczát neki ha ki látja,

Ha nem mozdul, azt állítja,

Minden ugy csudálja.

Sok szép szemnek minden felől tereád nézve

Mint csizártól tisztított fényes fegyver

fénye;

Taafe gróf — mint a „P. Lloyd“ értesül — komolyan tartja azt az ígérését, hogy cabinetje föl fogja használni befolyását a hadsereg költségének leszállítására a jelen védtörvény keretén belül. Taafe gróf továbbá a parlament jövedő többségétől teszi függővé a cabinet completálását és így a pénzügyi és közoktatási tárczák még mindig rendelkezésre állanak az alkotmányhű pártnak. Végre ahhoz is ragaszkodik az új kormány feje, hogy a reichsráthba való belépésért semmiféle nemzetségnak, vagy politikai pártnak nem ad jutalmat, hanem a reichsráthra bizza, hogy ez teljesítse a jogos és alkotmányos kívánságokat.

A novi-bazári kerület megszállása a mint ismételve jelentik a lapok, csakugyan a küszöbön áll. Szeptember 6-ika és 10-ike közt meg fognak indulni a határra előtolt csapatok, és legelőször Pribojt fogják megszállani. A vegyes katonai bizottság már álltép a határon.

London, aug. 29. A „Standard“ ezeket írja: „Nem lehet hinnünk, hogy Németország és Ausztria jó viszonyból valami újabb kaland kerüljön ki. Németországnak elég dolga van akkor, ha a kivívt eredményeket meg akarja védeni. Az Ausztriával való szövetség tisztán védelmi. Azon fölvetés, hogy Németország ürügyet keres belkötni Oroszországba, — még a cáfolat sem érdemi meg. Ép úgy érdekében van Ausztriának hatalmas szomszédra támaszkodhatni Oroszország terjeszkedési vágyai, valamint Olaszország esztelenségei ellen. Üdvözöljük a két nagyhatalom barátságát Európa szívében, mint sokat ígérő zálogát a békének, mert az európai béke föntartása most legfőbb vágyát képezi mindennek.

Tíz-négy millió nyikölcsön Szegeid fölépítésére. A város restructiója iránti érdeklődés folytán már többrendbeli ajánlat történt a város fölépítésére adandó kölcsön iránt. Azon pénzügyi intézetek közt, a melyek ily kölcsön kötésére hajlandók volnának, az „Anglo-Austrian bank“ habár közvetve, a legpraeizirozottabb ajánlatot tette. Petényi Otto a polgármesterhez intézett levélben arról a körülményről azzal értesíti a város hatóságot, hogy a nevezett bank a város fölépítésére 14 milliónyi kölcsönt kedvező feltételek mellett készséggel ajánl föl. A kölcsön feltételei a „Szeg. Hir.“ szerint a következők: A kölcsön biztosítására első helyen betáblázandó hypothekagyantán a város községi birtokai és fekvőségei jelöltetnek ki. A kölcsön 6 százalékos kamatra biztosított 100 frt. névértékű elsőbbségi kötvényekben volna a bank által kibocsátandó és sorolás után 23 év alatt törlesztendő. Az állam törvényhozas után biztosítandó a pénzügyi művelet pontos kezelését, vagyis az évi kamat és törlesztési hányad pontos fizetését. E kölcsönajánlatról a királyi biztos ur is értesítve lett, ki a közvetítőt fölhitva, hogy odaműködjék, hogy a bank egyenesen hozzá nyutson be egy hivatalos érvényű ajánlatot. A bank, mielőtt ilyen ajánlatot benyújtana a pénzügyi számítás részletes adataival kíván tisztába jönni, s a fönt nevezett közvetítő ur utasítást nyert, hogy szerezze be azokat az adatokat, a melyek alapján a kölcsönre nézve rendszeres tervezet készíthető. Ehez képest a hatóság a következő adatok megküldésére kéri: 1. A jelzett célra általában elégségesnek tartja-e a 14 milliót, vagy egy magasabb összegű kölcsönt kíván. 2. Pontos kimutatásban részletesen soroltassék föl, mi az terjedelmével s értékkel bírnak a város fekvőségei s mily adóssággal vannak terhelve. 3. A kölcsönt a város kizárólag községi középlokra kívánja-e befektetni, vagy talán a város egyes polgárainak ingatlanaira betáblázandó kölcsönök alakjában szándékoznak a kölcsön egy részét másodlagosan tovább helyezni.

Ajánljuk a magyar kormány, illetőleg a kultuszminiszter figyelmébe

Tudja a kultuszminiszter ur, hogy a magyar országban eddig van olyan közepetnoda, gymnázium, a melyben magyar nyelvtant nem tanítat-

Szép szavadnak beszélési
Mint cizterának ő pengési
Nagy szépen zengési.

Az pünkösdek idejéből virágszál kéresdből
Ugy virágzik kebeladban, mint róza kertembe.
Oly kedves vagy mindazokban,
Mint narancs jó idejében
Az te kebeledhen.

Még több volna szép szerelmem kívül hize-
kednem,
Elég eddig, mert sok lenne inkább még sze-
retném.

Ki miatt megvetnéd,
Engem szeretődöt nem szeretnéd.

Irák ezeket versekben egy nagy palotában,
Szombat mellől eltávozván én gondolatimban,
Szeretődött elváltomban,
Gondolván ezt én magamban,
Cseklém utamban.

Nyilvános köszönet

Kötelességemnek tartom a „Duna” biztosító társaság vezér- és főigazgatóinak köszönetemet nyilvánosan is kifejezni, azon loyális, előzékeny szívességeért, hogy nekem f. hó 6-án történt tűzvész alkalmával kapott égési sebaim gyógyítására és enyhítésére 20 forint segítenit méltóztattott. Ugy közölte iskoláknak egy 50 forint biztosított épülete a tűz által megromlaltatott. A történt kárt 36 forint megtéríteni szives volt.

Zajzon, 1879. aug. 28-án.

Bíró Vincze,
ügynök.

A „Nemere” eredeti távirata.

Feladott: Csikszereida 1879. szept. 2-án 5 óra 10 p.
Erkezett: 1879. szept. 3-án reggel 7 óra

A székely egyesület gyűlésén nagy számú érdeklődő vett részt. Az ismertetési estélyen 200 az ebédén 140 vendég volt. A Cserey-féle múzeum érdekében Pulszky Ferencz hevesen polemizált. Holnapután több vendég Sepsiszentgyörgyre megy.

KÜLÖNFÉLEK

— Szatmár Andor sáinigazgató egy második bérletet nyit. A bérlet részt. 4-én Augier Emil világhírű „Fourchamboult család” című szín művével veszi kezdetét. — Szatmár Károly jutalomjátéka szombaton szeptember 6-án leend; ez alkalommal adatik Hennequin remek francia vígjátéka a „Pupos, vagy a rendszeres férjek” 3 felvonásban és záradékal „Robin orvos” vígjáték 1 felvonásban. — Szatmár Károly 1850-ben lépett a színi pályára, mint 14 éves gyermek s először Kecskeméten Tóth József igazgatása alatt a „Székely katonák”-ban Jancsi szabónást játszta. Hala-dása gyors volt; rövid idő alatt a vidék kedven-czévé nőtte ki magát, míg végre 1860-ban a pesti nemzeti színházhoz szerződött, honnan 1865-ben ismét a vidékre jött. Magyarországi és Erdély csaknem minden nevezetesebb városában megfor-dult és művészete mindenütt teljes elismerést vi-vott ki. Mint a művelődés egyik buzgó apostolat közönségének is jól ismeri; felhívjuk tehát figyelmét a jeles színművész jutalomjátékára.

— A „Kelet”-ből veszik át a következő napi hírt: „Háromszék” csimen az egyesült ellenzék egy laposkát szubvenzionált Sepsiszentgyörgyön. A lap valami Veres Gyula szerkesztése alatt éppen egy évig nyomorgott előfizetők és olvasók hiányá-ban, most azonban már, mint értesülünk, ez az irodalmi félszeg teremtés végőráit járja. Október 1-én Bernstein Márk kiadó beszünteti s megvásárolván Pollák Mórtól a „Nemere” kiadó tulaj-on-ságot illető jogot, a mondott időtől kezdve ez utó-bít fogja kiadni. Részünkről nagyon sajnáljuk, hogy a „Háromszék” megszűnik, mert minden száma megjelenésével kedélyes, derült órákat szerzett ne-künk. A szabadelvű pártnak pedig alig tett valaki szolgálatot Háromszék megyében, mint ez a kis irodalmi gyomocská és senki sem árthatott az egyesült ellenzéknek annyit, mint ő, a ki így ár-tott az ellenségnek s így használt a jó barátunk. A „Háromszék” megszüntével azonban egy ke-dvező jelenséget kell constátálnunk. Azon megye, mely e lapot fenntartani látszott, végre belátta ennek erkölcsi kárát s eltaszítja magától. Bizony ideje is volt már.

— Tisztelt kollégánk a „Háromszék” világhírhatalmas sohajtások közt adja tudtára olva-sóinak, hogy „rohadunk,” mert a csikszereidai székely művelődési és közigazgatási egyesület gyű-lésére sem a megyéből sem városunkból senki el-nem ment. Vajon honnan tudja mindezt a tisztelt Collega? A mi tudunkkal ott van a „Nemere”

szerkesztője és Binder Lajos gépészmérnök. Mind-ketten az októberi kiállítás”ügyében. Minthogy a szerkesztők rendszeresen többesben szoktak beszélni magukról: e”ből következtetni lehet, hogy ott t u l valami baj van Kár volt el nem menni Csik-Szeredába.

— A tegnapi tartott közigazgatási bizott-sági közgyűlésről lapunk szüktére miatt csak jövő számunkban referálhatunk. Annyit azonban jelez-hetünk, hogy e gyűlés nagy részét az adófelügyelő jeleanteje foglalta el.

— A „Nemere” egyik közelebbi számában felhívás volt intézve mindazokhoz, a kik az okt. 1-én kezdődő sepsiszentgyörgyi gazdasági kiállít-tás iránd érdeklődnek, hogy az egyes községek területén előforduló közet nemekből a kiállítás szá-mára 3—3 példányt beküldeni sziveskedjenek. E felszólításnak azonban még eddig semmi eredmé-nye nem volt. Szives tisztelettel kérem azért fel a székelyföld birtokosait, tanítóit lelkeszeit s álta-lában mindazokat, a kik a kiállítás ügyét szívőkön hordozzák, hogy a községeik területén előforduló ásványokból, közetekből és földnemekből 3—3 példányt nevemre címezve beküldeni sziveskedje-nek. A figyelmet különösen azon közet nemekre hívom fel, a melyek technikai célra szolgálnak. Ilyenek lennének főleg a mészkő, kvarcz, trachyt granit különféle homok kövek, palák, agyag (tégla, cserép és edények készítéséhez.) Vaskő (magnetit, sprhaerosyderit, vaspát, pyrit, hámatit) stb. Eze-ken kívül barnaszén, lignit, turfa (tőzeg) különböző nemű homok és fővény stb. A beküldendő példák nyokat kérem legfeljebb szept. 15-ig hozzám el-juttatni, hogy a meghatározást a mennyire lehet-séges ideje korán eszközölhessem. Dr. Szász István.

— Köszönetnyilvánítás. Az erdélyi ev. ref. tanári kar tagjai folyó évi augusztus 23-án este érkezvén városunkba, 28-án reggel távoztak. Tanodánk előjárósága tehetőségéhez képest mindent elkövetett, hogy egyházunk és nemzetünk közmü-velődésének apostolait illő vendégszeretettel fogadja s fontoz, fárassz munkájuk után felülditse kedves vendégeinket. Nagy örömrökre szolgál, hogy a tanár urak egy-egyén és együttesen vendégszere-tetünket magasztalva távoztak és kedves emléket vittek el e tekintetben is Sepsiszentgyörgyről. — Hogy ez így van, azt Sepsiszentgyörgy lelkes pol-gárságának, a nevelésügy nagylelkű pártfogóinak köszönhetjük. Ezek között hálás elismerést és kö-szönetet szavazunk 1) Künle József képviselő, Nagy Károly ügyvéd, Kökösi Endre, Molnár Áron, Má-lik Kristóf, Bogdán Flórián, id. Császár Bálint és Császár Domokos uraknak és özv. Málnási Antal-né urasszonynak, mint a kik vendégeink ingyeni fuvarozását eszközölték. 2) Forró Ferencz, Vajna Sándor, Révay Lajos, Benedek János, özv. Jancsik Józsefné, Veres Gyula, dr. Antal Mihály, Bikfalvi Ferencz, Kósa Dávid, Dálmoki Károly, Sebestyén Sándor, Nagy Gergely, Jancsó Albert, Séra Tamás, Melli János, özv. Diné Istvánné, Barta Béni, Mihály István, dr. Szász István, Görög István uraknak és urhölgyeknek, a kiknek vendégszerető házaiknál valának elszállásolva vendégeink. 3) Veres Gyula, és Kökösi Endre ügyvéd uraknak, mint a kik az ismerkedési estélyek költ-ségeit nagy részben fedezték. 4) A tekintetes vá-rosi tanácsnak és városunk összes polgárságának az augusztus 26-án rendezett díszbédért s minden irányban kitüntetett vendégszeretért. 5) Főgond-nok Székely Gergely ur ó méltóságának és családjának, mint a kik az összes tanári karnak aug. 27-én feledhetlen napot szereztek házuknál. A kik úgy tisztelték és becsülték meg a közművelődés apostolatát: önmagukat és a székely nemzetet tisz-telték és becsülték meg. Isten áldja meg s tartsa meg továbbra is nemes szívőkben a közügy iránti lelkesedést és áldozatkésziséget. — Sepsiszentgyörgy, 1879. szeptember 3-án. A rendező bizottság.

— A „Veres kereszt” jelvény alatt megalakult magyar országos segélyző nőegylet legközelebbi következőképpen gyarapodott: Csik megyében Mikó Mihály főispán ur közbejárása mellett Lázár Dénesné szül. báró Wildburg Riza zservezte a megyei választmányt, mely Csikszere-dán székél és a megyében keletkezett fiókegylet-ek igazgatásával van megbízva. Karcagzon Popo-vics Zsigmondné buzgó tevékenységének köszön-hető a karcagyi fiókegylet létesítése. Jelentkezett 77 rendes tagi, kiknek díjai 194 forint tesznek; azonkívül adomány fejében 49 forint 30 krajt be. Gr. Zichy Nádonné ujabban a következőképpel gyarapította az alapító tagok sorát: Gr. Zichy Ödön 100 forint, Mihajlovics József bibornokkések 100 forint, Árvai uradalom 200 forint, Gr. Zichy Ferencz Pálné 100 forint. Váci jótékony nőegylet 100 forint, Gr. Zichy Jenőné 50 forint, Hg. Metternich Richárdné 50 forint, Samassa József érsek 20 forint, és Ipolyi Arnold díspók 20 forint tettek le alapítványképen. Végre gr. Zichy Kamilla tagsági díj fejében évenként 30 forint és özv. Andressi Ferenczné szül. gr. Battá-nyi Emma 25 forint fizet az egylet központi pénz-tárába. Az egylet összes tagjainak száma 1045, a megalakult fiókegyletek száma 14.

— Betöréssel párosult lopás. Bik szádon vasárnap a Mikes-féle üvegyár tisztartó-jához, Hegyeli Andrásához, ennek távollétében egy ismeretlen gazember az ablakon át betört s asztal-lát feltörvén, abból 1515 forint készpénzt ellopott. A tettesnek jól kellett ismernie a helyi körülménye-ket s tudnia különösen azt, hogy Hegyeli ezen épen más nap akarta postára tenni, a mely szándé-kában azonban megelőztették. A nyomozást meg-indították, de eddig még siker nélkül.

† Necrológ. Özv. Kabos Lászlóné szül. Gidófalvy Szabina a maga és kiskoru gyermekei Ferencz, Etelka és rokoniak nevében szomorodott szívvel jelenti szeretett férj, illetőleg atya Magyar gyermonostori mélt. Kabos László ur a M. Váshelyi kir. ítélő tábla tanácselnökének, f. hó 28-án este 8 órakor szívszélhűdés következté-ben, élte 62 ik évében történt hirtelen halálát. Az elhunyt pormardványai e hó 31-én d. u. 4 órakor fognak a helyi hivatal s szertartása szerint a Bu-dapest kereseti út melletti köztemetőben az ujjon-nan épült halattos kápolnából örök nyugalomra áthelyeztetni. Budapest, 1879. augusztus hóban. Áldás és béke hamvaira!

— Necrológ. Ilyefalvi Törös Ferencz és neje Szaláneci Debora szülők; Törös Mózes test-vér és már övegye Dózsa Gyula mint szerető férj szomorú szívvel jelenti, hogy a szeretett leány, tesvrér és hű feleség Dózsa Gyuláné születet Tör-ös Zsófi élete 21-ik és boldog házasságának 3 ik évében 8 hónapja fájdalmas betegség után meg-szünt élni f. év auguszt. 30-án estéli 11 órakor. Hült tetemei szempt. 1-én d. u. 3 órakor a háznál tartandó rövid egyházi szertartás után a reformá-tusok sarkertjébe fognak örök nyugalomra elhe-lyeztetni. Béke lengjen porai fellett!

— Nyilvános számadás. Folyó évi au-gusztus 23-án Uzon községben lévő olvasó egylet javára tartott táncvigalommal egybekötve adatott színelőadás alkalmával gyűlt be 60 forint. 96 kr. o. é. ebből költségek fejében levonatot 40 forint, 96 kr. és így a fenn megjelölt olvasó-egylet javára 20 forint tiszta jövedelem adatott át. Ez alkalommal kötele-ségének ismeri rendező bizottságunk azon tisztelt egyének névsorát, kik a jelölt bementi díjokhoz az egylet gyarapítására felülfizetni méltóztattak, kö-szönet fejében a nyilvánosság terére juttatni, t. i. S. Szt. Györgyi Fülöp János ur 1 forint, 40 krajt. Tem-esvári urak 9 jegyre 40 — 40 krajt összesen 3 forint, 60 krajt. Bőjte Ida k. a. 60 krajt. Idsbb. Bőjte Jozsef ur 40 krajt. Ifj. Bőjte Jozsef ur 40 krajt, Zajzon János ta-nító ur 25 krajt. Kovács Antal ur 20 krajt. Amiga Adolt 60 krajt. Kádár Györgyné urasszony 60 krajt. Nagy Ödön 40 krajt. Konya Gábor 40 krajt. S ha még volnának oly felülfizetők, a kiket a rendezőség fig-yelme kikerült volna, azon tisztelt urak és hül-gyek fogadják a rendezőség legőszintébb köszönet nyilvánítását. A rendezőség.

— A legényélet gyönyörűségei közül. Egy fiatal berlini kereskedő hónapok óta lakik egy helyen, de a délelőtti órákban el lévően foglalta, nem igen van otthon. Egyszer úgy 11 óra tájban mégis haza vetődik. Belép szobájába a legnagyobb csodálkozására azt tele látja emberekkel. — Nem akart hinni szeméinek, megindul másik szobája felé de valaki elébe áll s azt mondja: „Itt minden ren-dben megy; senki sem mehet be előbb, míg a sor rá nem kerül.” A kereskedő nem tudott felelni. Egyik ember kényelmesen lapozott albumjában, másik úgy belebódította magát karszékébe, hogy az öreg butor jajdulva recsegett harmadik pedig virágos szőnyegével dörzsölte le cipőjéről a sarat. Ez már mégis sok volt; a kereskedő rá rohant az emberekre, de pár pillanat telt bele csak, s már kidobták a folyósóra; ezalatt a szomszédszobából egy idegen ur dugta ki fejét, a -ki azon ohajának adott kifejezést, hogy hősünket dobják le a lépc-sőn; s ez meg is történt volna vele, ha elő nem kerül valahonnan a házi asszony s meg nem ti-gyarázza, hogy miután a kereskedő f. d. e. ithon lenni nem szokott, ez időre kiadta a lakást egy orvosnak.

— Majom mint borbély. 'Párisi lapok a következő érdekes történetek beszélik: A . . . borbélynak a Mouffetard utcában van egy majma, mely bohókás csi jeivel nagyon sok vendéget csa-logatott gazdája üzletébe. Mult vasárnap estefélé A . . . ur elalmosodott s mert nem volt senki ven-dége, a pudli mögött elszenderült. Egyszerre bor-zasztó fájdalmak keltik fel álmlából, melyeket tor-kán érzett s mikor felnyitotta szemait, azt vette észre, hogy csak egy ömlik le a nyakáról a vér. A majom e közben ott guggolt a sarokban, egyik előlábában egy vértől párolgó borotvát tartva. A legnagyobb fegmával bámulta az urát, a kit meg akart — borotválni. Az egyik képerő valahogy le is vágta a szakált, a másíknál azonban elcsu-zott a borotva s elvágta a torkát.

— Öngyilkosság. Takács József bu-dapesti születésű egyén, a napokban este 8 óra tájban a budai vérmezőn agyonlőtte magát. Azo-nossága vagy megaláplítható, hogy szében a fenntebbi névre szóló látogató jegyeket találtak. Hulláját a szt. János kórházba szállították.

— Egy négyszeres házasság ritka ünnepélyének voltak tanúi Schwartz-Löcken osztrák község lakói múlt hó 29-én. Egy Heller Salamon nevű tekintélyes 78 éves polgár e napon ülte meg aranylakodalmát 73 éves nejével; e házaspár két leánya e napon tartá ezüstkodalmát, s legifjabb fia, a ki jelenleg 28 éves, eljegyzését. — E ritka ünnepély izraelita szertartás szerint a boldog fiatal vőlegény házánál folyt le. A párokat, a kik egymás mellett állottak, az udvaron áldá meg a pap. A jelenvolt családtagok száma meghaladta a százat, 24 unoka és 14 dédunoka volt közöttük.

Érték- és váltó-árjolyam a bécsi cs. kir. nyilvános tőzsdén szeptember 2

Magyar aranyjárdék	91.20
" kincstári utalványok I. kibocsátás	—
" " " II.	—
" keleti " vasút II. kibocsátási államkötv.	82.25
" " " 1876. évi államkötvény	73.75
" vasúti kölcsönkötvény	110.25
" földtehermentesítési kötvény	88.—
Temesvári	85.25
Erdélyi	86.—
Horvát-szlavon	87.50
Szőlődezmaváltsági	89.25
Osztrák egys. államadósság papírban	60.30
" " " ezüstben	68.—
" Maranyjárdék	79.20
1860. államsorsjegy	123.50
Osztrák nemzeti bankrészvény	822.—
" hitelintézeti	255.80
Magyar hitelbank	246.90
Ezüst	—
Cs. kir. arany	5.57
Napoleon'd'or	9.36
Német birodalmi márka	57.90
London	117.90

Felölös szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

PIACZI ARAK.

		Sepsi-Sz györgy ang. 18.		Brassó, aug. 15	
		frt.	kr.	frt.	kr.
Buza (tisza)	legszebb	8	—	6	80
	közepes	7	50	6	60
	gyöngébb	6	50	4	—
Buza (vegyes)		—	—	3	10
Rozs	legszebb	4	40	3	90
	közepes	4	—	3	60
Árpa	legszebb	3	10	3	50
	közepes	3	—	2	30
Z a b	legszebb	2	40	2	50
	közepes	2	40	4	40
Törökbuza		4	40	4	20
Kása		7	—	4	—
Borsó		—	—	7	50
Lencse		8	—	4	30
Fuszulyka		4	—	8	20
Lenmag		—	—	2	20
Burgonya		2	55	20	—
Marhahus		—	42	—	44
Disznóhus		—	44	—	44
Juhhus		—	—	—	30
Faggyu friss		36	30	32	—

Pályázati HIRDETÉS.

Étfalva és Zoltán iskolailag egyesült községek községi vegyes iskolájánál egy rendes fiu tanítói állomás betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

A megválasztandónak javadalma 309 frt. o é-ben, szállás, egynegyed hold kertilletmény és 2 öl tüzi fa.

A folyamodni kívánók kéretnek oklevelekkel felszerelt folyamodványukat alólírt isk széki elnökhöz f. évi szeptember hó 27-ig beküldeni.

Étfalva, 1879. aug. 28-án.

Bakcsi Gergely,
iszk. elnök.

Nagy József

libuc-utcai vendéglőjében mai naptól fogva izletesen készült friss

VIRSLI

kapható helyben vagy hűtőz
2—2 hordva.

Hirdetmény.

A brassói „közép kereskedelmi iskola” Burchez Henrik igazgatása alatt f. évi szeptember hó 5-én veszi kezdetét, mely egyenlő rangban áll a

főgymnasium és fő-reáltanodával

és fel van ruházva az egy évi önkéntességi joggal.

3-3

POLLÁK MÓR

könyvkereskedésében Sepsi-Szentgyörgyön
a közelgő tanévre kaphatók mindenféle
tankönyvek, vezérkönyvek
a tanítók számára
rajz- és íróeszközök nagy választékban.

Kaphatók egyszersmind csinos kiállítású és olcsó

diszművek, könyvtáskák

stb. gyermekek számára. Egy jókarban levő ZONGORA kedvező feltételek mellett eladó léven, a fentebbi könyvkereskedésben a t. venni szándékozók ezirant értekezhetnek.